

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

**BOG ĆE OBRANITI
SVOJE IZABRANE
KOJI VAPE K NJEMU**

mihael

41/2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**

Godište XIV. (2019.), broj 41(420)
*dvadeset i deveta nedjelja kroz godinu,
 20. listopada 2019.*

Kontakt:

vlč. Željko Rakošec, policijski kapelan
 tel.: 22 712, 84 048;
 e-mail: zrakosec@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
 tel.: 88 853, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Slika na naslovnicu: Bernadette Lopez
<http://www.evangile-et-peinture.org>

LISTOPAD

Ned 20. DVADESET I DEVETA NEDJELJA
KROZ GODINU;
Vendelin; Irena; Miroslava

Pon.	21.	Uršula; Zvjezdan; Hilarija
Uto.	22.	Ivan Pavao II.; Marija Saloma
Sri.	23.	Ivan Kapistran; Borislav; Severin
Saloma
Čet.	24.	Antun M. Claret; Jaroslav
Pet.	5.	Katarina Kotromanić; Krizant i Darija
Sub.	26.	Demetrije; Dmitar; Zvonimir

MEDITACIJA

Molitva

3

SLUŽBA RIJEČI -

UVOD U ČITANJA

Vjera i molitva

4

ČITANJA

**Bog će obraniti svoje izabrane koji
vape k njemu**

6

HOMILIJA

Zagubljena nalazišta

8

KATEHEZA

Moja vjera**Odakle ljudima ideja o Bogu?**

10

Mali vjeronomični leksikon

13

Hrvatska marijanska svetišta**Gospa od zdravlja, Jelsa**

14

NAŠI POKOJNI

16

Molitva

Današnja nam čitanja progovaraju o važnosti molitve. Bez nje ne možemo izgrađivati svoj duhovni život, ne možemo rasti u zajedništvu s Bogom. Vrlo često naše su molitve površne, otuđene, tražimo od Boga da poput servisa rješava naše probleme. Istinska molitva daleko je od pukog traženja usluga. Ona uključuje i zahvaljivanje i slavljenje Boga, a pri prošnji za pomoć u našim potrebama trebamo moliti s dubokim pouzdanjem da Bog najbolje zna što nam je potrebno i to nam nikada ne uskraćuje. Sveti Pismo, zapisana Božja riječ upućena ljudima, neka nam uvijek bude smjerokaz i primjer kako trebamo oblikovati naš molitveni život.

Svaki istinski Kristov vjernik suočio se s radošću, ali i s poteškoćama u molitvi. Naša molitva pokazuje kakva je naša vjera. Također nam pomaže razumjeti život i uskladiti ga s Božjom voljom. Prava molitva uključuje konkretnost života i otvara Bogu pristup u sve ono što živimo i jesmo. Molitvom upoznajemo Boga, ali i sebe. Molitvom gradimo odnos s Kristom, a svaki je iskren odnos u sebi zahtijevan. Stoga i naša molitva ima svoje uspone i padove, a mjeri se našom ustrajnošću.

Služba riječi 261/10

Reći dobru riječ

Dogodi se da me, dok hodam ulicom, netko nepoznat svojim likom, hodom, govorom ili čim drugim podsjeti na nekoga poznatog, bliskog.

Potakne me to da kažem Bogu koju dobru riječ o njemu, koju dobru riječ za njega. A i za neznanca koji mi je nesvesno taknuo dušu, podsjetio me kako nikoga ne bih smio smetnuti s uma, previdjeti u srcu - i za njega kažem Bogu koju dobru riječ.

Stjepan Lice

Vjera i molitva

Mojsijeva molitva i Božji odgovor

Amalečani su, prema Knjizi postanka, Ezavovi potomci. Obitavali su na jugu kasnijeg izraelskog kraljevstva.

Kao savez pljačkaških plemena kontrolirali su trgovačke putove između Arabije i Egipta. Bili su izraelski neprijatelji u vrijeme sudaca i prvih kraljeva.

Amalečani su pokušali spriječiti prolaz preko vlastitog područja i prijetili uništenjem Izraelaca nakon izlaska iz Egipta. Jošua je vodio neiskusne vojnike u bitci, a Mojsije je uzdignutih ruku molio za pobjedu.

Premda je Bog stalno uza svoj narod i iskazuje mu milost, sveti pisac želi naglasiti da Bog traži molitvu kao izraz vjere. Važnost vjere i molitve naglašena je Aronom i Hurovom držanjem Mojsijevih onemoćalih ruku.

Jošuina pobjeda je izraz Božje naklonosti, njegov odgovor na Mojsijevu molitvu.

Prijatelji i neprijatelji

Nesreća je zahvatila prepelicu. Zapalio joj se stan. Doletjela je sjenica da vidi što se dogodila:

- Tako ti i treba kad ne pazi! - reče i u vatru baci suhu travku

Odnekud je doletjela i lastavica. U kljunu je donijela kap vode pa je pusti u vatru.

Od suhe travke, što je u vatru baci sjenica,oganj nije postao veći. Niti je od kapi vode, što je u vatru spusti lastavica, oganj postao manji. No, zato je prepelica znala tko joj je prijatelj, a tko neprijatelj.

Sveto pismo je od Boga nadahnuto

Timoteju (Listra u Maloj Aziji, oko 25. - Efez, oko 100.) Pavao je, oko 80. godine, uputio dvije poslanice. Obraćenik na kršćanstvo, Pavlov učenik i pratitelj na misijskim putovanjima i u rimskom sužanjstvu. Ubili su ga svećenici božice Dijane.

Kao sin Židovke, premda mu je otac grčki paganin, odgajan je u židovskoj vjeri i "od malena poznaje Svetu pisma".

U današnjem drugom čitanju slušamo nastavak uputa za vođenje crkvenih zajednica i suprotstavljanja svima koji se protive apostolskom nauku.

"Sve Pismo je bogoduho" znači da Bogom odiše i od Boga je nadahnuto. Tom rečenicom Pavao prihvata i Stari zavjet kao Svetu pismo kršćana. Zbog te bogoduhosti korisno je za poučavanje, uvjeravanje, popravljanje, odgajanje u pravednosti, da čovjek Božji bude vrstan, za svako dobro djelo podoban, zato Crveni starješina i sam treba proučavati Svetu pismo.

„Bogoduhost“ znači da knjige Svetog pisma nisu obična književnost ili povijest.

Teuta

Nastale su po Božjem nadahnuću, njihov autor je Bog jer je nadahnuo svete pisce. On im nije kazivao u pero niti ih je upotrijebio kao neku vrstu pisaljke. Zato su i sveti pisci autori, morali su upotrijebiti sve svoje darove i vještine da bi uobličili ono na što ih je Bog potaknuo po djelovanju Duha Svetoga.

Uporna udovica

Upatrijarhalnim društvima žene su u svemu pa i ekonomski ovisne o muževima. Muževa smrt i udovištvo rađaju egzistencijalnom pogibelji.

U biblijskom vremenu, udovica je oskudno zaštićena bračnim ugovorom neko vrijeme nakon suprugove smrti, kasnije je prepuštena sebi i milosti okoline. Stoga je biblijskom govoru simbolizira nezaštićenost.

Ipak, židovske zajednice brigu o udovicama smatrali su činom božanske pravednosti.

U današnjoj prispodobi slušamo o udovici koja sama vodi brigu o svojim pravima, sama se bori protiv neprijatelja. Poziva se na sud koji se temelji na Svetom pismu iz kojega je jasno da je Bog na strani onih koje ljudski sudovi odbacuju.

Suočena je s dvostrukom nepravdom: s nepravednom optužbom svoga protivnika i s nepravednim i pokvarenim sucem koji krši dužnost i odbija pomoći. Ona, tome unatoč, ne odustaje, tvrdoglava je, dosadna i uporna. Ne traži pomoći, poziva se na Zakon izlazeći iz tradicionalne uloge ženske udovičke pokornosti. Sučev sarkazam ide tako daleko da govori kako ga udovica muči. Njezin potez neuobičajen za žene tog doba urođio je uspjehom. Zbog njezine upornosti, a ne zbog svoje dobrohotnosti, obranio ju je.

Ova prispodoba pouka je o ustrajnosti molitelja. Bog želi da u svom odnosu prema njemu budemo ustrajni poput udovice, uvjereni da on čuje i odgovara na molitve i onda kad nam se čini da je gluhi ili da je daleko. Tada kuša našu vjeru.

Znajući ljudsku popustljivu narav, Isus se pita, "kad Sin Čovječji dođe, hoće li naći vjere na zemlji?", odnosno hoćemo li popustiti i odustati od molitve i povjerenja u Boga.

Priredio Vinko Bakula

Prvo čitanje:

Izl 17, 8-13

*Dok bi Mojsije držao ruke uzdignite,
Izraelci bi nadjačavali.*

Čitanje Knjige Izlaska

U one dane:

Dođu Amalečani i zarate s Izraelcima kod Refidima. A Mojsije reče Jošui: „Odaberi momčad pa pođi i zapodjeni borbu s Amalečanima. Ja ću sutra stati na vrh brda, sa štapom Božjim u ruci.“ Jošua učini kako mu je Mojsije rekao te zapodjene borbu s Amalečanima, a Mojsije, Aron i Hur uzađoše na vrh brda. I dok bi Mojsije držao ruke uzdignite, Izraelci bi nadjačavali; a kad bi ruke spustio, nadjačavali bi Amalečani. Ali Mojsiju ruke napokon otežaše. Zato uzeše kamen, staviše ga poda nj i on sjede na nj, a Aron i Hur, jedan s jedne, a drugi s druge strane, držahu ruke, tako da mu izdržaše do sunčanog zalaska. I Jošua oštricom mača svlada Amaleka i njegov narod.

Riječ Gospodnja**Otpjevni psalam**

Ps 121, 1-8

*Pomoć je naša u imenu Gospodina
koji stvori nebo i zemlju.*

K brdima oči svoje uzdižem:
Odakle će mi doći pomoć?
Pomoć je moja od Gospodina
koji stvori nebo i zemlju.

Tvojoj nozi on posrnuti ne da
i neće zadrijemati on, čuvar tvoj.
Ne, ne drijema i ne spava
on, čuvar Izraelov.

Gospodin je čuvar tvoj,
Gospodin je zasjen tvoj s desne
tvoje!
Neće ti sunce nauditi danju
ni mjesec noću.

Čuva te Gospodin od zla svakoga,
čuva dušu tvoju!
Čuva Gospodin tvoj izlazak i povratak
odsada dovijeka!

Drugo čitanje

2Tim 3, 14 – 4, 2

Da čovjek Božji bude vrstan, za svako dobro djelo podoban.

Čitanje Druge poslanice sv. Pavla apostola Timoteju

Predragi:

Ostani u onome u čemu si poučen i čemu si vjeru dao, svjestan od koga si sve poučen i da od malena poznaješ Sveta pisma koja su vrsna učiniti te mudrim tebi na spasenje po vjeri, vjeri u Kristu Isusu.

Sve Pismo, bogoduho, korisno je za poučavanje, uvjeravanje, popravljanje, odgajanje u pravednosti, da čovjek Božji bude vrstan, za svako dobro djelo podoban.

Zaklinjem te pred Bogom i Kristom Isusom, koji će suditi žive i mrtve, zaklinjem te pojavkom njegovim i kraljevstvom njegovim: propovijedaj riječ, uporan budi – bilo to zgodno ili nezgodno – uvjeravaj, prijeti, zapovijedaj sa svom strpljivošću i poukom.

Riječ Gospodnja

Evangelije

Lk 18, 1-8

Bog će obraniti svoje izabrane koji vape k njemu.

Čitanje svetog Evangelija po Luki

U ono vrijeme:

Kaza Isus svojim učenicima prispopodbu kako valja svagda moliti i nikada ne sustati:

„U nekom gradu bio sudac. Boga se nije bojao, za ljudi nije mario. U tom gradu bijaše i neka udovica. Dolazila k njemu i molila: 'Obrani me od mog tužitelja!' No on ne htjede zadugo. Napokon reče u sebi: 'lako se Boga ne bojim nit za ljudi marim, ipak, jer mi udovica ova dodjava, obranit će je da vječno ne dolazi mučiti me.'“

Nato reče Gospodin:

„Čujte što govori nepravedni sudac! Neće li onda Bog obraniti svoje izabrane koji dan i noć vape k njemu sve ako i odgađa stvar njihovu? Kažem vam, ustati će žurno na njihovu obranu. Ali kad Sin Čovječji dođe, hoće li naći vjere na zemlji?“

Riječ Gospodnja

Zagubljena nalazišta

Sveti Luka jasno u proslovu svoga Evanđelja objašnjava zašto se primio pisanja. Želi da se njegov čitač osvjedoči o „pouzdanosti svega u čemu je poučen“. O važnosti zapisane Božje riječi svjedoči u današnjem drugom čitanju i sveti Pavao s kojim je sveti Luka putovao i naviještao evanđelje. Zato je prvo pitanje koje se postavlja pred nas, razmišljanje o tome koliko je Sveti pismo prisutno u našemu životu. Nemoguće je smatrati se kršćaninom, a ne osjećati potrebu svakodnevno čitati Bibliju, razmišljati o njoj i živjeti po njoj. Zar nas itko može uvesti u svu istinu bolje od Duha Svetoga koji je nadahnjivao biblijske pisce?

Bitka kod Refidima

U prvom čitanju susrećemo događaj koji nam doziva u pamet dva potrebna svojstva koja su nužna svakome kršćaninu - molitvu i rad. I to ne molitvu i rad koji idu jedno nakon drugoga ili jedno mimo drugoga, nego vazda isprepletenu molitvu i rad. Aktivnu kontemplaciju i kontemplativnu akciju. Jedno bez drugoga ne ide. Dokle god mislimo da možemo

uspjeti samo radom, neprijatelj nadjačava. Jednako tako je i sa samom molitvom. Životni je to izazov koji moramo ispravno shvatiti. Življenje života je veća kušnja i teža bitka od one refidimske. Ali znamo da možemo uspjeti jer je na našoj strani Pobjednik.

Hoće li naći vjere

Znamo da je na našoj strani Krist koji se rodio zato da se svi ljudi spase i koji nam je svojim uskrsnućem omogućio i naše uskrsnuće. S vjerom očekujemo njegov ponovni dolazak. Ponovni Kristov dolazak spominje i današnji evanđeoski odlomak spominjući pitanje koje ledi krv u žilama - „Kada Sin Čovječji dođe, hoće li naći vjere na zemlji?“

Kada Sin Čovječji ponovno dođe, hoće li naći vjere u mome srcu? Ima li u ovom času vjere u mom srcu? Prepoznaje li se u mojim djelima vjera? Je li moja molitva znak vjere?

Preprošle nedjelje nam je Isus rekao da imamo vjere koliko je zrno goruščino, da bismo mogli stabla i brda premještati svojom riječju. Da imamo vjere koliko je zrno goruščino mogli bismo reći zlu da ode od nas i ono bi nas poslušalo. Mogli bismo grijehu i zlim sklonostima narediti da

nestanu i oni bi nas poslušali. Mogli bismo zaustaviti mržnju, ušutkati ratove, izlječiti bolesne, nahraniti gladne, utješiti povrijeđene, osloboditi ovisne i udomiti izgubljene. Da imamo vjere koliko je zrno goruščino mogla bi se po nama u potpunosti ostvariti slava Bogu na visini i mir ljudima na zemlji.

Spasenje po vjeri

Da imamo vjere koliko je zrno goruščino znali bismo da je najmudrije život iskoristiti tako da po življenju zaslužimo dioništvo u kraljevstvu nebeskome. Krist nam je svojom smrću i uskrsnućem pružio tu mogućnost, a na nama je da ju iskoristimo.

Bog nas poziva u vječno zajedništvo s njime i nudi nam Put kojim možemo do njega doći. A današnja biblijska čitanja nam spominju i tri sredstva koja nam pomažu da postanemo dionici spasenja:

1. Sveti pismo koje je jedan od temelja naše vjere, bogoduho i korisno za svakoga od nas. I zato ne dopustimo da prođe i jedan dan, a da ne pročitamo barem malo zapisane Božje riječi.

2. Dobra djela po kojima će naš život biti procijenjen. I zato ne dopustimo da prođe i jedan dan, a da ne napravimo dobro djelo.

3. Molitva koja potiče Boga da obrani svoje izabrane. I zato ne dopustimo da prođe i jedan dan, a da ne uputimo molitvu Bogu.

Svaki istinski Kristov vjernik suočio se s radošću, ali i s poteškoćama u molitvi. Naša molitva pokazuje kakva je naša vjera. Također nam pomaže razumjeti život i uskladiti ga s Božjom voljom. Prava molitva uključuje konkretnost života i otvara Bogu pristup u sve ono što živimo i jesmo. Molitvom upoznajemo Boga, ali i sebe. Molitvom gradimo odnos s Kristom, a svaki je iskren odnos u sebi zahtijevan. Stoga i naša molitva ima svoje uspone i padove, a mjeri se našom ustrajnošću.

Služba riječi 261/10

<https://interruptingthesilence.com>

Moja vjera

kateheze za vjersku poduku odraslih

Odakle ljudima ideja o Bogu?

Netko je ubacio među ljudi misao na Boga, mogli bismo tako reći, označujući opći problem traženja Boga. Htjeli bismo naglasiti, da je to pitanje stvarno, da uistinu postoji među ljudima ideja o Bogu, te nam valja istražiti njen postanak: Ozbiljnost pitanja potvrđuje jednak pozitivan kao i negativan stav prema religiji. S pravom dakle postavljamo pitanje, tko je među ljudi ubacio tu "zlatnu jabuku" zbog koje su nastale tolike rasprave među ljudima? Postavimo si još jedanput to pitanje: Odakle ljudima misao Bogu i na Boga? Treba li koga zvati na odgovornost, što je zavadio ljudi tom idejom? Ili je možda korijen te ideje u samoj ljudskoj naravi? Ovo posljednje mi prihvaćamo kao jedino ispravno tvrdeći, da naša duhovna potencija nakon svoga buđenja i lučenja od okoline ubrzo prelazi na djelatnost ispitivanja bića. Čovjek nije poput životinje samo pasivni registrator. On je istraživač; on je tako zamišljen i konstruiran da misli uzročno, da traži zadnje uzroke, te da tako nađe i najzadnji uzrok, Boga i stvari o njemu svoju sliku i pojam.

Povijesni pregled

Sobzirom na porijeklo ideje o Bogu mišljenja su se ovako grupirala. Jedni su tvrdili, da je ideja o Bogu prirođena; neki, da čovjek iako nejasno, ipak izravno gleda, Boga; drugi su otišli toliko u krajnost te su tvrdili da je ideja o Bogu nestvarna, ili da se o njemu baš ništa ne može znati. - Postoji i umjerena struja o porijeklu ideje o Bogu: Misao o Bogu jest stvaran pojam. On se rađa u čovjeku na temelju objektivnog svijeta uz aktivnost razumske potencije, koja je kadra stvoriti tu ideju. To je misao naše pouke i to ćemo pokazati nakon što donešemo mišljenja koja smo maločas spomenuli. Ineizam tvrdi da je ideja o Bogu čovjeku prirođena. U starom svijetu mislio je tako Plato, a na pragu novog svijeta Descartes. U dodiru s vanjskim svijetom mi se samo prisjećamo ideja, tako i ideje o Bogu. - Velimo, da je ta teorija kriva. Mi imamo samo prirođenu sposobnost da stvaramo ideje, ali prirođenih ideja nemamo. Ontologisti su htjeli da mi u ovom životu gledamo Boga neposredno, iako nejasno. U tom "zrenju", intuiciji, mi spoznajemo i ostale stvari. Međutim, naše nutarnje iskustvo ne govori nam ni o kakvom neposrednom gledanju Boga. Prema tome je i to mišljenje neodrživo. Tradicionalizam bi htio

protumačiti porijeklo ideje o Bogu da su naši praroditelji, primivši jednom objavu, prenosili svoje znanje na potomke. Tako bi predajom ideja o Bogu došla do nas. Uz tu misao škola ekstremnog tradicionalizma poriče ljudskom umu sposobnost da domisli moralne i religiozne istine. Tako bez tradicije čovjek ne bi mogao znati što je dobro, a što je зло. Da bi naši praroditelji primili povrh naravne spoznaje i objavu, to bismo lako prihvatali; no nijekati našem umu sposobnost da dođe do etičkih načela i do ideje o Bogu, nije pravo.

K ovima koji ipak ne niječu ideju o Bogu mogli bismo pribrojiti one koji misle da se ideja o Bogu u čovjeku rađa u nekom religioznom doživljaju; ima ih koji misle da je za stvaranje ideje o Bogu potrebno neko rasvjetljenje, pa i onih koji misle da je potrebna prava objava. Ne isključujući neke od ovih elemenata mi ćemo svoju misao pokazati. u ovoj pouci, nakon iznesenih mišljenja.

Agnosticizam na polju teodiceje tvrdi da o Bogu ništa ne možemo znati. No ne samo obzirom na Boga, nego i općenito govoreći, ništa sa sigurnošću ne možemo spoznati. Međutim agnosticizam je kao filozofski sustav kompromitiran. Sa sigurnošću, bi se ipak moglo barem to spoznati da se ništa sigurno ne može spoznati. Taj se slučaj naziva proturječjem. Nešto je dakle u pozadini kad se niječe sposobnost spoznaje Boga. Otvara se put nečemu drugome. Tako i jest. Materijalizam i pozitivizam tvrdi da je ideja o Bogu nestvarna, iluzorna. Po tom shvaćanju ideji o Bogu u redu stvarnosti ne odgovara ništa, nikakvo biće, a i sama

ideja o Bogu rađa se kod ljudi zbog neprosvjećenosti i socijalne zaostalosti. Mi ćemo ispravnost svog stanovišta postupice pokazati. Iznijet ćemo dokaze iz kojih će se vidjeti realnost našeg poimanja Boga. Tako će se ujedno vidjeti što valja misliti i o netom navedenim tvrdnjama. Slijedi tumačenje našeg stanovišta.

Rađanje ideje o Bogu

Pojam, ideja, misao o Bogu rađa se u zdravom, normalno razvijenom čovjeku, gotovo sama od sebe, postepeno, pod utjecajem objektivnog svijeta i čovjekovog razumskog dozrijevanja i razumske aktivnosti. Spoznaja o Bogu rađa se u nama kao i svaka druga spoznaja, i što je netko sposobniji da misli, da stvara i izvodi zadnje zaključke, taj će biti u prednosti da stvori savršeniju ideju o Bogu. Ubrzo iza kako čovjek dođe na svijet nastaje doba njegova buđenja svijesti. Čovjek stječe iskustvo o sebi i svijetu. U nizu tog obogaćivanja pojmovima i idejama zasebno mjesto zauzima baš ideja o prvom i neovisnom Biću. Sve to ne znači da nam u stjecanju ideje o Bogu nije pomogao sređen i razuman odgoj. U formiraju prave ideje o Bogu odgoj može imati presudnu ulogu, bilo pozitivnu, konstruktivnu ili rušilačku. Ne mali utjecaj u oblikovanju ideje o Bogu mogu imati strasti. One znaju potpuno ugasiti težnju za Bogom. Osobito lakomost i sjetilnost. No kod zdrava i sređena čovjeka ideja o Bogu dozrijeva i čisti se od nestvarnih elemenata i to postepeno pod utjecajem objektivnog svijeta. Kako nam je to opravdati?

Naš um ima sposobnost stvaranja pojmova

Njemu je svojstvena općenita spoznaja; spoznaja univerzalnih pojmova: bića, uzroka, reda, dobrote. Mi posjedujemo ne samo težnju, nego i sposobnost da istražimo posljednje uzroke. Čovjek ide za tim da pozna stvar do kraja. Naš razum posjeduje moć apstrahiranja, izlučivanja ideja iz pojedinačnih predmeta. Tu je na djelu sposobnost poopćivanja, stvaranja "lika" stvari, slike koja mnogima pristaje. - Imamo moć "tipiziranja", idealiziranja, stvaranja općih normi, dobra, ljepote, istine. Dakle, naš je razum sposoban da stvori pojam o nekoj stvari, pojavi, biću. U tom poslu mu pomaže volja, osobito u stvaranju pojma o Bogu. Volja neumorno teži za dobrim, za srećom. Poučena iskustvom da su dobra ove zemlje nesigurna, volja pomaže razumu da istraži zadnje uzroke. Tu su i naši osjećaji, osobito oni viši. Oni potpomažu naše težnje uma i volje. Isto tako naša predodžbena moć pruža umu elemente koji mu pomažu kod formiranja ideje nepredočivoga. Tu je i savjest. Spomenuta doduše na zadnjem mjestu, ona je uistinu velik savjetnik u poslu oko traženja Boga. Ona smiruje svojim blagoslovom, a skuplja se i grči u bježanju pred Bogom.

Objektivan svijet pomaže u stvaranju ideje o Bogu.

Bića ovoga svijeta nemaju zadnji razlog svoga opstanka u sebi. To upućuje naš um da traži dalje. Svijet je pun ljepote, reda, istine. Sve nas to navodi na

zaključivanje da mora postojati graditelj svijeta. Izmjena dana i noći; ljeta, jeseni, zime i proljeća; sušnih i kišnih dana; upućenost životinjskog svijeta na biljni svijet, te ovisnost čovjeka od životinjskog i biljnog svijeta s jedne strane, a gospodstvo čovjekovo nad životinjama s druge, sve nas to sili da tražimo gospodara ovoga svijeta, jer nas i pojave i život nadilaze. Svijet je stariji od nas i skupa s njime smo podvrgnuti nečijim planovima. Tako se pod utjecajem objektivnog svijeta, uz naravnu i prirodenu sposobnost, u zdravu čovjeku rađa misao o biću koje je začetnik i uzrok svijeta i života na svijetu. K tome nas vode i naša daljnja razmišljanja.

Pokazali smo da je svijet takav da nas vodi k formiranju ideje o Bogu. Ništa čudno. Djela govore o svojim začetnicima. No pokazali smo i to da je čovjek kadar stvoriti ideju o Bogu. On ima za to sposobnost i naravnu težnju, čovjek je usmjeren prema Bogu. Odgovorili smo na pitanje odakle ljudima ideja o Bogu. Ona je tu nikla, iz razumne naravi uz pomoć objektivnog svijeta. O tome i u idućim poukama.

Mali vjeronaučni leksikon

Jonatan

Jonatan, hebrejski יְהוֹנָתָן *Jahve je dao, starozavjetno ime.*

1. Prema Prvoj i Drugoj knjizi o Samuelu, najstariji sin kralja Šaula, određen je za nasljednika. Njegova sestra Mikela bila je žena budućeg kralja Davida. Sprijateljio se s Davidom dok je David bio u kraljevoj službi. Kralj Šaul postao je ljubomoran na Davida zbog njegovih vojnih uspjeha te ga je progonio. Jonatan se našao u rascjepu između vjernosti ocu i prijateljstva s Davidom. Kad je saznao da Šaul želi ubiti Davida stavio se na Davidovu stranu, te mu pomogao pobjeći. Poginuo je s ocem bitci s Filistejcima na gori Gilboi (1 Sam 13). Njihovu smrt oplakao je David (2 Sam 1,17).

2. Jonatan, sin svećenika Ebjatara, tajni Davidov glasnik u Abšalomovoj pobuni protiv oca (2 Sam 17,17-22).

3. Jonatan Makabejac. nakon smrti Jude Makabejca vodio je borbu protiv helenističke vlasti u Judeji. Izborio punu vlast u Judeji 160. do 143. prije Krista. 142. prije Krista, pogubio ga je pobunjeni Antiohov vojskovođa Trifon.

Jordan

Jordan, hebrejski: נהר הירדן *nehar (rijeka) hayarden* (silaziti, spuštati se), arapski: نهر الأردن *nahr al-urdun*; grčki Ἰορδάνης; latinski **Iordan**, oko 300 kilometara duga rijeka koja protječe kroz Izrael, Palestinu i Jordan. Nastaje pod planinom Hermon spajanjem libanonske rijeke Hasbani i sirijske rijeke Baniyas. Protjeće kroz Genezaretsko (Galilejsko) jezero i utječe u Mrtvo more.

U Starom zavjetu, Jordan i Jordanska dolina spominju se 188 puta, a 15 puta u Novom zavjetu.

U Starom zavjetu, važniji događaj vezan uz Jordan je Jošuin prijelaz i ulazak Izraelaca u obećanu Zemlju, čuda proroka Ilike i Elizeja, presušivanje Jordana radi prelaska, prepoznavanje proročkih sinova po plutajućim sjekirama, izlječenje Naamana Sirijca.

U Novom zavjetu, najvažniji događaj vezan uz rijeku Jordan je Isusovo krštenje.

Hrvatska marijanska svetišta

Gospa od zdravlja, Jelsa

Na Račiću, brijezu iznad Jelse, u okruženju maslina, nalazi se biskupijsko marijansko svetište Gospe od zdravlja. Početci su mu vezani uz malu crkvicu iz 16. st. Nakon kobne kolere 1855. g., koja je najviše harala u Starom Gradu, na uspomenu prestanka i iz zavjeta Gospo započeta je 1862. g. dogradnja zapadne lađe i zvonika, a blagoslov je bio 15. studenoga 1863. g. Kapetan Niko Duboković navodi jedan nejasan podatak o zavjetu Jelšana 1855. g. pa bi se moglo zaključiti da se jelšanski kult Gospe od zdravlja upravo tih godina snažno razvio. Nad ulazom u crkvu natpis potvrđuje zavjet: EX VOTO FIDELIUM A. D. 1862.

Kad se, 1931. godine, slavila 1500. obljetnica Efeškog koncila, a prigodom marijanskog kongresa, biskup mons. Miho Pušić proglašio je crkvu Gospe od zdravlja Gospinim svetištem. Iduće je godine podignuta kapela s novim oltarom i sakristijom, a na oltar je postavljena čašćena Gospina slika na kojoj su uz Gospu s Djetetom prikazani sv. Rok i sv. Ivan Krstitelj. Godine 1971. biskup Celestin Bezmalinović proglašio je Gospino svetište u Jelsi – biskupijskim marijanskim svetištem.

Svake godine kroz osam dana nakon blagdana Gospe od zdravlja hodočaste vjernici hvarske župe u Jelsu. Na svršetku mise otpjevaju se tradicijski zazivi iz franjevačke duhovnosti:

<https://www.adriaforum.com>

Mjesta čašćenja Gospe od Zdravlja na otoku Hvaru

Sućuraj: U župnoj crkvi sv. Jurja u Sućurju nalazi se bočni oltar Gospe od zdravlja s istoimenim kipom. Oltar i kip su nabavljeni doprinosom Sućurana krajem 19. st., a kip se nosi u procesiji 21. studenoga.

Gdinj: U staroj gdinjskoj župnoj crkvi oltar je novijeg naslova Gospe od zdravlja. Kad je 1902. blagoslovljena nova župna crkva, stara je posvećena Gospo od zdravlja.

Hvar: U staroj hvarskoj crkvi Duha Svetoga časti se Gospa od zdravlja.

Sadašnji je bočni oltar izradio Zefferino Grassi 1898. g., a postoji predaja da je Gospin lik pronađen u podrumu obližnje kuće Stanić. U ovoj se crkvi prije blagdana Gospe od zdravlja moli devetnica.

Zaraće: Zahvaljujući istraživanjima dr. Joška Kovačića imamo podroban uvid u prošlost Gospine crkve u Zaraču kraj Hvara. Predaja kaže da kad je 1576. g. u Hvaru harala kuga, neki je pastir na mjestu kasnije crkve pronašao malu Gospinu sliku i ponio je kući, ali se slika opet našla na mjestu pronalaska. Izgradnja prvotne crkve je ugovorena 1576. godine, a zanimljiv je zapis koji kaže da se na Gospu od zdravlja 1629. skupilo u Zaraču mnoštvo svijeta s otoka Hvara, a razlog je bio pohod vezan uz postizavanje potpunog oprosta. Kad je 1762. g. veliki povodanj srušio staru crkvu, Gospina slika je spašena iz ruševina i prenesena u Katedralu, a potom je sagrađena nova crkva i slika svečano vraćena. Osim Pohođenja (31. svibnja), slavi se u ovoj crkvi Gospa od zdravlja kao hodočasnički blagdan Grabljana, Brušana, Hvarana.

Stari Grad: U bočnoj kapeli crkve sv. Roka nalazi se oltar Materinstva BDM uz koji je vezano čašćenje Gospe od zdravlja i sv. Ane. Na oltaru se nalazi Gospina ikona u srebrnoj košuljici, a nad oltarom su dva anđela s natpisima: SPES NOSTRA i MATER JESU.

Predaja kaže da kad je u srpnju 1855. g. izbila kolera u Starom Gradu, Starograđani su krenuli prema jelšanskoj crkvi Gospe od zdravlja. No, Jelšani su ih iz sigurnosnih razloga zaustavili, ali su obećali da će umjesto njih obaviti zavjetni pohod Gosi od zdravlja. Tako je nastala procesija Za

Starograjane, koja se održavala na blagdan Gospe Karmelske sve do 1957. g. Svojevrsni dug Gosi od zdravlja simbolički je vraćen nedavno postavljenim vitrajem na Gospinom svetištu kojeg su darovali vjernici Staroga Grada.

Vrboska: U župnoj crkvi sv. Lovre nalazi se kip Gospe od zdravlja. Smješten je u drvenoj niši ispod slike Gospe Karmelske, a izvorno je stajao na bočnom oltaru u Gospinoj crkvi - tvrđavi, i to na oltaru na kojem je bila Alabardijeva pala Skidanje s križa. Po svemu sudeći ovaj se kip izvorno nazivao Gospa od milosrđa, a kasnije je preimenovan u Gospa od zdravlja. Bio je veoma čašćen, a vjernici su mu darivali zavjetne nakite ("zlato") i smatrali ga čudotvornim te se ovaj blagdan u Vrboskoj izrazito častio.

Na blagdan Gospe od zdravlja bilo je uobičajeno otvaranje i zatvaranje vratnica drvene niše. Do uključivo 1953. g. prije otvaranja niše pjevala se u 9 sati u crkvi - tvrđavi jutarnja, Život i pjesma Tebe Majku Božju hvalimo te bi uslijedila pjevana misa, a popodne večernja i zatvaranje kipa. Inače, kip je predviđen za nošenje u procesiji, te, koliko nam je poznato, u procesiji se nosio samo u vrlo teškim vremenima. Posljednji put je procesija s kipom Gospa od Zdravlja prošla Vrboskom 26. svibnja 1940. g. kad su prema odluci Ordinarijata takve procesije obavljene s molitvom za sprječavanja rata. Inače, u crkvi sv. Roka nalazi se vrijedna oltarna pala s kipovima sv. Roka, sv. Sebastijana i sv. Kuzme, što pokazuje da su se častili sveci zaštitnici protiv kužnih bolesti koji su se častili i drugdje, posebno u Veneciji.

Don Ivica Huljev, www.kroz-samariju.net

NAŠI POKOJNI

ŽELJKO PAUŠIĆ,

PU brodsko - posavska, Mašić, 21. listopada 1991.

DRAGAN MARENDIĆ,

PU osječko - baranjska, Osijek, 22.listopada1991.

REFIK PEHLIVANOVIĆ,

PU zagrebačka, 23.listopada1991.

MARIO SVJETLIČIĆ,

PU požeško - slavonska, Pakrac, 24. listopada 1991.

ŽELJKO PRTAJIN,

PU zagrebačka, Zagreb, 24.listopada1991.

EVELIN MARŽIĆ,

PU zadarska, Novo Pračno, 25.listopada1991.

POČIVALI U MIRU!